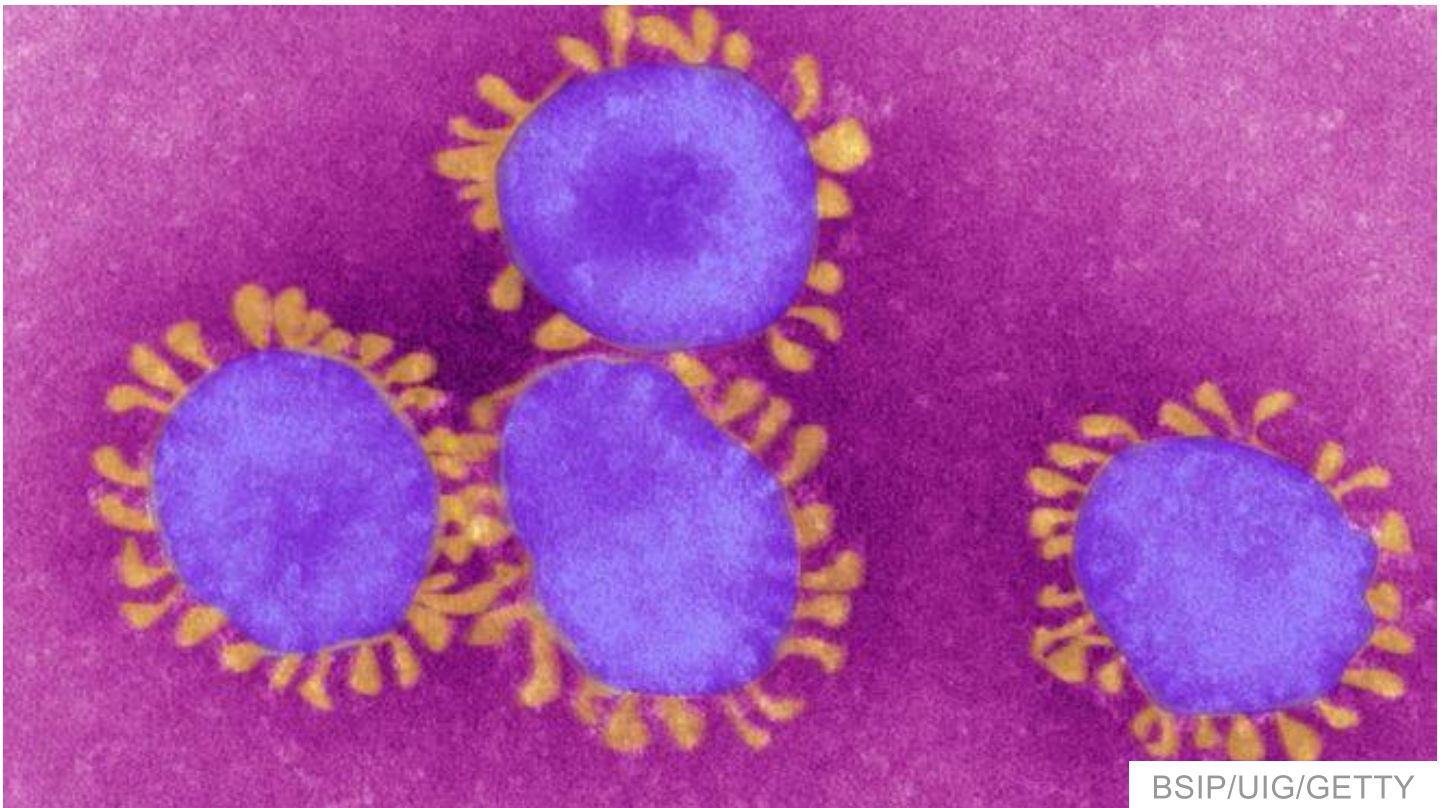


Все про коронавірус. Стислі факти

3 годин(и) тому



Довкола так багато інформації про коронавірус, що в ній можна потонути. Ми вирішили підсумувати найважливіше і зібрали для вас 80 фактів про хворобу. Сподіваємося, ця добірка допоможе вам розібратися у питанні.

Факт 1. Covid-19 і SARS-CoV-2 - не одне й те саме. Covid-19 - це захворювання (D - скорочення від disease), викликане новим коронавірусом. SARS-CoV-2 - назва самого вірусу.

Факт 2. CoV - скорочення від CoronaVirus, коронавірус. Так називають родину вірусів (загалом їх близько 40), які зовні нагадують сонячну корону через відростки у вигляді шипів.

Факт 3. Коронавіруси - самозванці від біології. Кінцева частина кожного шипа "імітує" молекулу корисної речовини, тому клітинні рецептори самі зтягають її у себе - а за шипом до клітини потрапляє весь вірус. Так відбувається зараження.

- **Не можна буде виходити навіть вдвох: що ще забороняє Кабмін**
- **"Сусіди аплодують мені з балкона і пропонують борщ". Історія лікарки з Чернівців**
- **"Від психозу будуть інші хвороби". Як Лукашенко підкорив коронавірус в Білорусі**

Факт 4. Термін "новий коронавірус" (novel або nCoV) означає, що раніше його не зустрічали не лише вчені, але і наші клітини.

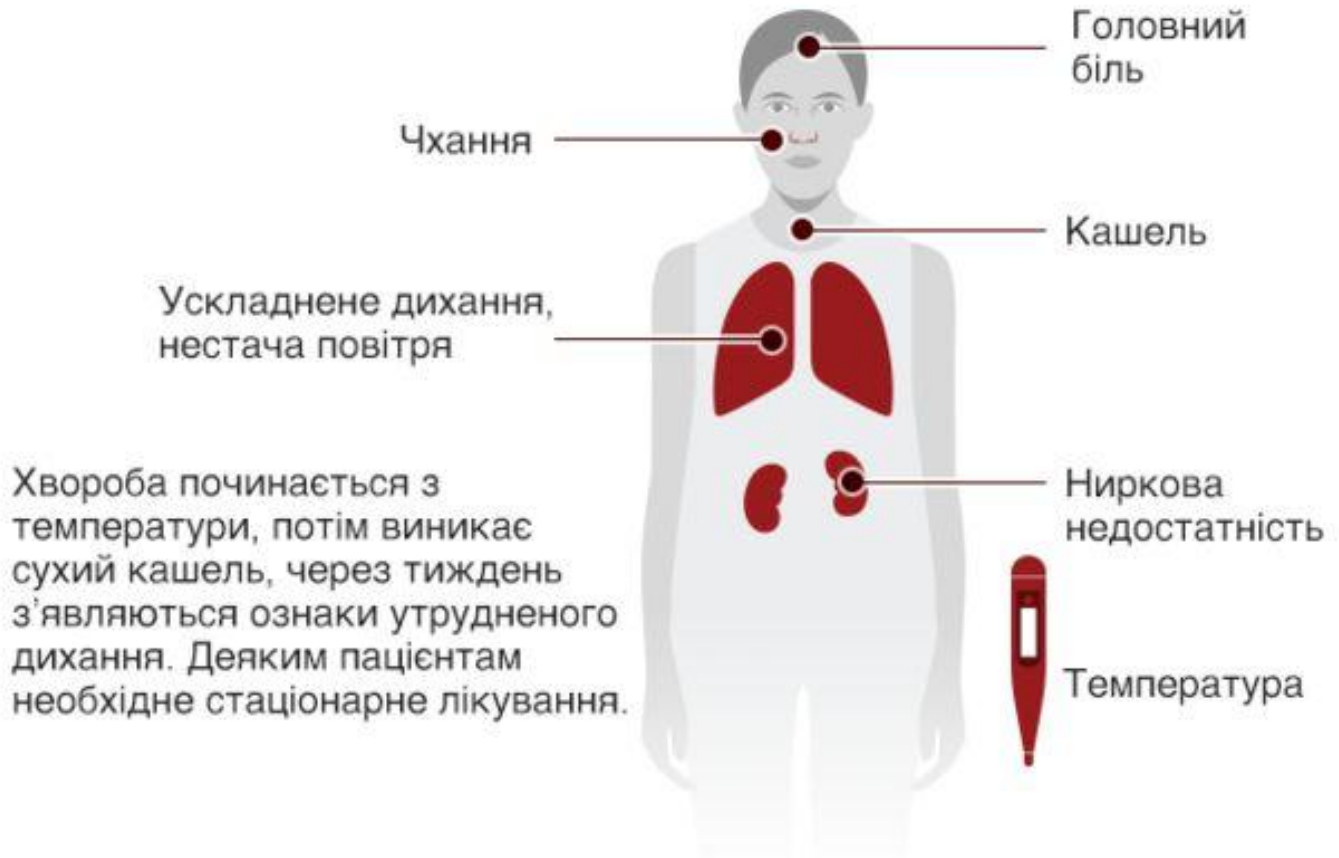
Факт 5. За 2 млн років еволюції наша імунна система навчилася боротися з більшістю відомих інфекцій, але новий коронавірус захоплює її зненацька - тому з ним так важко впоратися і так легко заразитися.

Факт 6. Потрапивши до клітини, вірус "захоплює" над нею контроль і змушує невпинно виробляти власні копії - замість звичних їй білків. Починається ланцюгова реакція. Зрештою клітина гине, а носій інфекції стає заразним.

Факт 7. На початковому етапі зараження новий коронавірус активно розмножується в горлі та верхніх дихальних шляхах. Потім інфекція опускається нижче і може дістатись легенів, викликавши запалення.

Факт 8. Саме тому перший симптом зараження - кашель. Вже потім починає підвищуватись температура.

Симптоми китайського коронавірусу



Джерело: ВООЗ

BBC

Факт 9. Або не починає - у 30% пацієнтів в Ухані температура на момент прибуття до лікарні не перевищувала норму.

Факт 10. У багатьох інфікованих (18% чи майже у кожного п'ятого) відсутній навіть кашель. Хвороба перебігає взагалі без симптомів - людина може не підозрювати, що хвора.

Факт 11. Однак такий безсимптомний хворий все одно є активним носієм інфекції і може заражати інших.

Факт 12. Якщо Covid-19 перебігає у легкій формі, його симптоми дуже нагадують звичайний сезонний грип: сухий кашель, температура, загальна слабкість, іноді біль у м'язах або головний біль.

Факт 13. Лікують його так, як звичайний грип - у домашніх умовах, симптоматично.

Факт 14. Один з найбільш нестандартних симптомів коронавірусу - втрата смаку та/або нюху.

Факт 15. Це відбувається не з усіма інфікованими, але може бути і єдиним симптомом.

Факт 16. Тож, якщо ви раптом втратили здатність відчувати запахи й смаки, варто насторожитись і вжити заходів.

Факт 17. Важливо: носій нового коронавірусу стає небезпечним для оточення відразу після зараження - задовго до того, як у нього з'являться або не з'являться перші симптоми.

Факт 18. Гарна новина: чим більш смертоносний вірус, тим гірше він поширюється. Вбивши свого господаря, вірус не може інфікувати інших. Тому вірус рідко мутує у більш смертоносну форму - це не в його інтересах.

Факт 19. Погана новина: SARS-CoV-2 - якраз з іншої категорії. Цей вірус робить господаря розносником зарази, але проявляється не одразу або не виявляється взагалі, тож носій встигає заразити ще кількох людей.

Факт 20. У середньому кожен носій нового коронавірусу встигає заразити від 2 до 4 здорових людей. Ця кількість вища, ніж у сезонного грипу (1,3), але нижча, ніж у кору (12+).

Факт 21. Хоча, як і в будь-якої інфекції, у коронавірусу SARS-CoV-2 є так звані суперпоширювачі - носії, які заражають незрівнянно більше людей: сотні, а то й тисячі.

Факт 22. У Південній Кореї вірус вдавалося стримувати, поки кількість хворих не сягнула 30. Але жінка, яка отримала кодову назву "Пацієнт 31", заразила близько 1200 людей.

Факт 23. З'ясувалося, що вона була дуже релігійною і продовжувала ходити до церкви, попри кашель і високу температуру, ігноруючи розпорядження корейської влади.

Більше про коронавірус



- [Як подорожувати під час епідемії](#)
- [Як безпечно купувати продукти та замовляти їжу з доставкою](#)

- Карантин: що зі школою і вступом до вишів?
 - Чи захищають медичні маски від вірусу?
-

Факт 24. За 10 днів кількість інфікованих у Південній Кореї зросла з 30 до 5000.

Факт 25. Рівень смертності від Covid-19 поки що складно точно визначити, але більшість досліджень оцінюють його на рівні 1-3%.

Факт 26. Це приблизно у 20 разів вище, ніж у сезонного грипу, але навіть близько не дотягує до попередників коронавірусу SARS (10%) і MERS (25%).

Факт 27. Смертність від Covid-19 дуже залежить від загального навантаження на систему охорони здоров'я і швидкості надання допомоги: якщо у Німеччині вона становить лише 0,3%, то в Італії - майже 9%.

Факт 28. У віковій групі 70+ смертність перевищує 5%, після 80 від вірусу помирає кожен десятий.

Факт 29. Саме тому головне завдання влади по всьому світу зараз - розтягнути епідемію на якомога більший термін, не давши великій кількості людей одночасно захворіти на Covid-19.

Факт 30. Пандемія розвивається з прискоренням: від першого діагнозу до 100 тисяч хворих минуло 67 днів, другі 100 тисяч захворіли за 11 днів, треті - за чотири дні.

Факт 31. Щодоби кількість інфікованих збільшується приблизно на третину.

Факт 32. Пандемія вже дісталась найвіддаленіших куточків земної кулі, зокрема відомого острову Пасхи, де у вівторок, 24 березня, офіційно підтвердили перший випадок - захворів 42-річний чоловік.

Факт 33. Експерти попереджають: необхідно заздалегідь психологічно підготувати себе до того, що кількість заражених може обчислюватися десятками мільйонів, а загиблих - можливо, сотнями тисяч.

Факт 34. Як виник SARS-CoV-2, достеменно невідомо, але схожі на нього віруси переносять кажани і панголіни.

Факт 35. Найімовірніше, вірус мутував і перейшов на іншу тварину, а вже від нього передався людині.

Факт 36. Чи був вірус небезпечним для людини в той момент, коли його підхопив перший хворий? Чи він мутував і навчився проникати в наші клітини, вже перебуваючи в людині? Відповідей на ці запитання вчені поки що не знайшли.

Факт 37. Якщо вірус був небезпечним під час контакту з людиною, значить, він може досі "гуляти" десь у тваринному світі та рано чи пізно знову інфікувати людей.

Факт 38. Саме тому на початку спалаху в Ухані насамперед закрили ринки, де продавали дичину.



Факт 39. Це, до речі, стандартний захід у Китаї - при підозрі на нову інфекцію насамперед закривають ринки і запроваджують карантин. Зазвичай допомагає, але цього разу було пізно: безсимптомний вірус вже пішов "у народ".

Факт 40. Ні, вірус не "втік" з біологічної лабораторії, хоч як би комусь не хотілося у це вірити.

Факт 41. Версію про штучне походження коронавірусу ретельно перевірили відразу кілька команд науковців з різних країн і відкинули як неспроможну.

Факт 42. "Наш аналіз вочевидь показує, що SARS-CoV-2 не був розроблений в лабораторії і не є вірусом, з яким виконували якісь цілеспрямовані маніпуляції", - цитата дослідників з журнал Nature.

Факт 43. Якщо вже ми почали розвінчувати міфи, ось ще один: хірургічні маски НЕ захищають від коронавірусу. Його часточки настільки малі, що легко проходять крізь пори.

Факт 44. Щоб ви уявили собі розмір вірусу: на вістрі голки можна легко розмістити близько 100 млн його копій.

Факт 45. Під час кашлю від інфікованого хворого розлітаються дрібні краплини слини, в кожній з яких можуть бути мільярди (!) вірусних часток.

Факт 46. Маску має сенс носити тим, хто боїться інфікувати інших - вона не надає 100% захисту, але трохи знижує ризик для оточення.

Факт 47. Всупереч поширеній думці, домашні тварини НЕ можуть поширювати коронавірус. Жодного випадку зараження людини від собаки або кішки поки що не зареєстровано.

Факт 48. Натомість вірус цілком можна підхопити в абсолютно порожньому приміщенні, де до цього перебував інфікований.

Факт 49. У повітрі коронавірус зберігає життєздатність (тобто може заражати здорових людей) протягом трьох годин.

Факт 50. На пластикових і сталевих поверхнях SARS-CoV-2 залишається небезпечним до трьох днів, на папері та картоні - до доби, на міді - до чотирьох годин.

Факт 51. Саме тому головний і найнадійніший засіб профілактики - ретельно мити руки після контакту з будь-якими поверхнями поза межами будинку.

Факт 52. Як правильно ретельно мити руки, можна подивитись у цьому відео (ні, це не так очевидно, як ви думали).

Факт 53. Якщо раптом умивальника поблизу немає, можна скористатись гелем-антисептиком для рук. Але руки помити, справді, краще.

Факт 54. Антисептик можна зробити в домашніх умовах, якщо у вас є будь-який питний або технічний спирт.

Факт 55. У крайньому разі для дезінфекції підійде мірамістин або хлоргексидин - і той, і інший знищують не лише бактерії, але й віруси.

Факт 56. Антибіотики проти коронавірусу не діють. Як і проти будь-якого іншого вірусу, зокрема грипу або герпесу.

Факт 57. Карантин та інші обмежувальні заходи у всьому світі можуть тривати (з невеликими перервами) доки не знайдуть вакцину або ефективне лікування від Covid-19.

Факт 58. Дієва вакцина від коронавірусу цілком точно НЕ з'явиться раніше, ніж за рік-півтора, до середини-кінця 2021 року. До цього моменту більшість людей, яким загрожує вірус, найімовірніше вже переохворіють.

Факт 59. Можливо, вакцина не з'явиться взагалі ніколи. Вакцину від ВІЛ весь світ намагається розробити вже 35 років - і поки що марно. Хоча вже розроблені "пігулки від ВІЛ" для ефективної профілактики.

Факт 60. Специфічної терапії від SARS-CoV-2 поки що немає. Інфікованих лікують винятково симптоматично, тобто борються не з самою хворобою, а з її проявами.

Факт 61. Понад 100 тисяч людей, у яких підтвердили Covid-19, одужали.

Факт 62. Більшості хворих (понад 80%) допомога медиків взагалі не потрібна. Вони лікуються вдома, засобами від звичайного грипу - і одужують, зазвичай, приблизно за тиждень.

Факт 63. Госпіталізація потрібна приблизно кожному п'ятому чи шостому хворому - здебільшого людям похилого віку та/або тим, що мають хронічні захворювання.

Факт 64. У важких випадках (біля 4%) необхідно застосовувати апарат штучної вентиляції легенів. Їх може не вистачити, якщо хворих буде занадто багато. Деякі автомобільні компанії перейшли на виробництво апаратів ШВЛ.

Факт 65. Саме це - одна з головних причин високої смертності в Італії. Багато літніх хворих, пікове навантаження на лікарні і, як наслідок, виснаження персоналу і нестача обладнання.

EPA

Факт 66. На 10300 італійців, що одужали від Covid-19, припадає понад 8000 загиблих від вірусу. Ще 62 тисячі людей досі хворіють (дані на 27 березня).

Факт 67. Паралельно тривають пошуки ліків проти вірусу. Розробляти нові засоби немає часу, тому медики перевіряють наявні противірусні препарати - наскільки вони ефективні у боротьбі саме з SARS-CoV-2.

Факт 68. У лютому китайські лікарі помітили, що коронавірус непогано долає хлорохин - препарат, розроблений для профілактики й лікування малярії. Відтоді його ефективність в боротьбі з Covid-19 підтвердили ще декілька досліджень.

Факт 69. Інші можливі ліки - лопінавір, яким зазвичай лікують хворих на ВІЛ, і ремдесивір, який розробили для лікування лихоманки Ебола та вірусу Марбурга. Поки обидва успішно проходять тестування.

Факт 70. Останнє обнадійливе відкриття - антивірусний препарат авіган (фавіпіравір), популярний в Японії засіб від грипу. Його спеціально розробили для боротьби з РНК-вірусами.

Факт 71. Під час випробувань в Ухані заражені коронавірусом пацієнти, які отримували авіган, видужували в середньому за чотири дні.

Факт 72. Майже всім пацієнтам у Китаї разом зі звичними ліками призначали препарати традиційної китайської медицини (ТКМ).

Факт 73. Формулу лікування ТКМ розробили у Восьмій народній лікарні у Гуанчжоу. Її визнало міністерство науки і технологій провінції Гуандун, та офіційно схвалила регіональна влада.

Факт 74. За даними агентства Сінхуа, гарні результати у лікуванні хворих на Covid-19 дає мікстура Цінфей пайду (Qingfei Paidu) - разом з основною терапією.

Факт 75. Цей традиційний препарат готують на основі лікарських трав та інших рослин, серед яких - ефедра китайська та корінь солодки. Варіантів рецепта налічується десятки, якщо не сотні.

Факт 76. Іноді важкохворих на Covid-19 намагаються врятувати, переливаючи їм плазму крові від людей, які одужали - з антитілами проти вірусу. Ця практика зарекомендувала себе під час спалахів SARS, MERS та вірусу Ебола - і була офіційно рекомендована ВОЗ.

Факт 77. Чханья HE є симптомом коронавірусу. Кашель - так, чханья - ні.

Факт 78. SARS-CoV-2 продовжує мутувати. З грудня по березень деякі варіанти вірусу встигли змінити геном вже 14 разів.

Факт 79. Загалом генетичних модифікацій вірусу - з незначними відмінностями - налічується вже понад 1200.

Факт 80. "Російський варіант" вірусу, вивчений науковцями петербурзького Інституту грипу, генетично виявився найближчим до європейських видів.

Хочете отримувати найважливіші новини в месенджер? Підписуйтеся на наш [Telegram](#) або [Viber](#)!

Також на цю тему